

Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого

Кафедра кінознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи та
міжнародного співробітництва

Олена АЛЕКСАНДРОВА

« 23 » вересня 2025 рік

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕЛЕБАЧЕННЯ ЯК ОБ'ЄКТ КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) (третій (освітньо-науковий, освітньо-творчий))
спеціальність	021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво 026 Сценічне мистецтво (шифр і назва спеціальності)
освітня програма	ОНП / ОТП Аудіовізуальне мистецтво та виробництво ОНП / ОТП Сценічне мистецтво (назва освітньої програми)

Розробники:

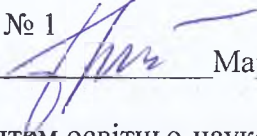
Погребняк Галина Петрівна, професор кафедри кінознавства Інституту екранних мистецтв КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого, доктор мистецтвознавства, професор

Викладачі:

Погребняк Галина Петрівна, професор кафедри кінознавства Інституту екранних мистецтв КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого, доктор мистецтвознавства, професор

РПНД розглянуто і затверджено на засіданні кафедри кінознавства Інституту екранних мистецтв

Протокол від 01.09.2025 № 1

Завідувач кафедри Марина БРАТЕРСЬКА-ДРОНЬ

РПНД погоджено з гарантом освітньо-наукової програми *Аудіовізуальне мистецтво та виробництво*

Кандидат мистецтвознавства,
ст. викладач кафедри продюсерства
аудіовізуального мистецтва та виробництва

02.09.2025

 Людмила НОВІКОВА
(підпис)

РПНД погоджено з гарантом освітньо-творчої програми *Аудіовізуальне мистецтво та виробництво*

Доцент, кандидат мистецтвознавства,

доцент кафедри режисури та драматургії кіно і телебачення

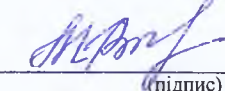
04.09.2025

 Сергій МАРЧЕНКО
(підпис)

РПНД погоджено з гарантом освітньо-наукової програми *Сценічне мистецтво*

Професор, доктор мистецтвознавства,
професор кафедри театрознавства

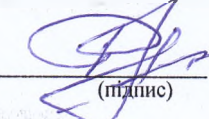
10.09.2025

 Майя РЖЕВСЬКА
(підпис)

РПНД погоджено з гарантом освітньо-творчої програми *Сценічне мистецтво*

Професор, заслужений діяч мистецтв України,
професор кафедри мистецтва театру ляльок

08.09.2025

 Руслан НЕУПОКОЄВ
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (ПІ)

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (ПІ)

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (ПІ)

на 20__/20__ н.р.,

Завідувач кафедри _____ (_____), протокол від _____.20__ № ____
(підпис) (ПІ)

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Телебачення як об'єкт культурологічних досліджень» розроблена відповідно до Положення про навчально-методичний комплекс освітніх компонентів у Київському національному університеті театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого, затвердженого рішенням Вченої ради від 28 травня 2024 р., протокол № 6 (введено в дію наказом від 28.05.2024 № 97-Д).

Найменування показників	Форма навчання			
	денна		заочна	
Характеристика навчальної дисципліни	Вибіркова			
Курс	Третій рік навчання			
Семестр	5	-		
Кількість кредитів -	3	-		
Загальний обсяг годин -	90	-		
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Лекційні			
	20	-		
	Семінарські			
	10	-		
	Самостійна робота			
	60	-		
Вид підсумкового контролю	залік	-		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає в послідовному, систематичному та комплексному засвоєнні здобувачами вищої освіти знань щодо здійснення культурологічного аналізу телебачення як специфічного чинника сучасного культурного простору.

Завдання:

- надати теоретичні знання щодо історико-культурних підвалин формування, розвитку та функціонування телебачення як феномена сучасної культури;
- поглибити знання щодо ролі й місця телебачення в сучасних культуротворчих процесах;
- сформувати вміння критично аналізувати основні тенденції розвитку сучасних медіа як обширу виробництва аудіовізуальних образів;
- навчити творчо сприймати нову інформацію щодо новітніх технологій в галузі телебачення як культурного продукту;
- сформувати вміння щодо використання культурологічного інструментарію в дослідженні телебачення;
- ознайомити з основними механізмами глядацького сприйняття сучасного телебачення;
- сформувати вміння аналізувати методи творення телевізійного продукту крізь призму культурологічного аналізу;

- поглибити знання щодо напрямків, стилів, видового і жанрового розмаїття телевізійної продукції.

Вивчення вибіркового освітнього компоненту, навчальної дисципліни «Телебачення як об'єкт культурологічних досліджень», здобувачами третього (освітньо-творчого) рівня вищої освіти спрямоване на розширення та поглиблення таких **фахових компетентностей**:

- здатність вільно оперувати науковою культурологічною термінологією в сфері телебачення;
- здатність порівнювати стратегії розвитку телебачення в сучасному українському та світовому мистецтві, виявляючи специфіку національного контексту та загальносвітові тенденції розвитку аналогічних практик;
- здатність здійснювати критичну оцінку сутності і специфіки телебачення, аналізуючи ефективність взаємодії медіа-середовищ та їхній вплив на аудиторію.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення (за потребою) – ноутбук, телевізор, екран, проектор.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Розподіл годин між видами робіт						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	сам. робота
3 курс / 5 семестр:							
Тема 1. Об’єкт, предмет, завдання дисципліни	8	2					6
Тема 2. Сутність аудіовізуального мислення та образна система телеекрана	8	2					6
Тема 3. Телебачення як складова сучасного культурного простору	12	2	2				8
Тема 4. Перетворення жанрів сучасного телебачення в культурному обширі	14	4	2				8
Тема 5. Телевізійний фільм як культурний продукт телебачення	8	2					6
Тема 6. Соціокультурний контекст інфотейнменту в українському телемистецтві	14	4	2				8
Тема 7. Формування суспільної думки засобами телебачення: історико-культурний аспект	14	2	2				10
Тема 8. Реліті-шоу на телебаченні культурно-мистецький феномен	12	2	2				8
УСЬОГО	90	20	10				60

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Об'єкт, предмет, завдання дисципліни

Феномен телебачення як *об'єкт* дисципліни. Науковий аналіз телебачення у сучасному культурному обширі як *предмет* дисципліни. Ознайомлення з художньо-естетичними та культурологічними аспектами телебачення; формування вміння застосовувати історико-культурні, соціально-психологічні механізми до вивчення телебачення як культурно-мистецького феномена; формування вміння застосовувати ґрунтовні наукові знання у дослідницькій діяльності; навчити використовувати культурологічні підходи до аналізу телевізійних продуктів; визначення культурного контексту – як *завдання* дисципліни.

Основні поняття/ключові слова: телебачення, культурологічні підходи, глядацька аудиторія, медіа, культурний простір, науковий аналіз

Рекомендована література: 1.

Допоміжна: 3, 4.

Тема 2. Сутність аудіовізуального мислення та образна система телеекрана

Аудіовізуальне сприйняття як суб'єктивне відображення дійсності. Телевізійне зображення як образ реальності. Віртуальний світ телеекрана як культурна складова. Двоїстість телевізійного простору: інформаційні, аналітичні й художньо-постановочні телепрограми. Вплив телебачення на формування комунікативного культурного простору. Зміна кордонів інформаційного обширу: супутникове телебачення та Інтернет. Аудіовізуальне мистецтво як синтез мистецтва й засобів масової комунікації. Опанування телебаченням нових технічних можливостей і технологій. Безпосередня залежність ефективності телепрограми від образності аудіовізуальної мови. Об'єктивність телекамери й суб'єктивність авторського бачення на ТБ. Репортажність як родова ознака телебачення в сучасному соціокультурному середовищі.

Основні поняття/ключові слова: телеекран, світ об'єктивних зовнішніх співвідношень і зв'язків; світ суб'єктивних переживань; світ загального комунікативно-конвенційного знання.

Рекомендована література: 2, 11, 12.

Допоміжна: 2.

Тема 3. Телебачення як складова сучасного культурного простору

Телебачення у структурі сучасного гуманітарного знання. Наукові дискусії щодо соціокультурного статусу телебачення. Телебачення як засіб масової інформації, комунікації, мас-медіа та галузь культурно-мистецького виробництва. Використання культурологічних підходів щодо вивчення міметичності телебачення та відображення дійсності власними зображально-виражальними засобами. Вплив телебачення на глядацьку свідомість у сучасному культурному обширі. Закономірності індивідуального і масового сприйняття телевізійного продукту. Осмислення загальних тенденцій розвитку

телебачення як складової сучасної культури. Привертання уваги науковців до актуальних проблем телебачення. Міждисциплінарні підходи до вивчення телебачення як феномена культури.

Основні поняття/ключові слова: телевізійний дискурс, культурологічні підходи, культурний феномен, телевізійне поле, міждисциплінарні підходи.

Рекомендована література: 3, 6, 7, 8.

Допоміжна: 1, 2.

Тема 4. Перетворення жанрів сучасного телебачення в культурному обширі

Культурологічна проблема мінливості жанрів у контексті розвитку засобів масової інформації та телебачення. Культурологічні підходи до вивчення жанрових новацій сучасного телебачення. Еволюція й трансформація телевізійних жанрів в контексті культурологічної думки. Культурологічні розвідки щодо зміни контенту телевізійних передач, впровадження нових технологій. Культурологічні методи вивчення трансформації, дифузії та гібридизації телевізійних жанрів. Культурологічні дослідження в галузі структурних змін у світовій системі медіа, процесів глобалізації та формування сучасного інформаційного суспільства, посилення впливу соціокультурних, політичних, економічних чинників на еволюцію телебачення і його жанрової системи.

Основні поняття/ключові слова: трансформація жанрів телебачення, контент, мовлення, культурологічні підходи, гібридизація.

Рекомендована література: 4, 5.

Допоміжна: 3, 4.

Тема 5. Телевізійний фільм як культурний продукт телебачення

Застосування культурологічних підходів до виявлення сутності неігрового та ігрового телевізійного продукту. Вміння побудувати художньо-образну і соціально-політичну концепцію екранного твору, здатність імпровізувати, орієнтуватись в певному політичному та соціальному середовищі, вміння слухати, здатність обрати правильну інтонацію, відповідати запитам цільової аудиторії. Використання фото- та відеодокументів, архівних матеріалів, синхронних інтерв'ю з учасниками подій, застосування методу “реконструкції подій”, побудова інсценізованих епізодів, що структурно базуються на ігрових елементах – як спосіб роботи телережисера над образним рішенням документального телефільму в контексті культурологічних розвідок.

Основні поняття/ключові слова: телевізійний продукт, екранний твір, режисерські засоби, мовлення, культурологічні підходи, соціокультурні чинники.

Рекомендована література: 4.

Допоміжна: 4.

Тема 6. Соціокультурний контекст інфотейнменту в українському телемистецтві

Посилення ігрового начала в телемистецтві як актуальна культурологічна проблема. Вивчення феномена стрімкого зростання медіапродукції розважального телебачення. Інфотейнмент у поєднанні вербальних та аудіовізуальних методів подачі інформації в контексті гуманітарного знання. Культурологічні дослідження структурних змін у світовій медіасистемі. Вивчення культурологами процесів глобалізації та формування інформаційного суспільства. Культурологічні методи дослідження розширення видовищних практик сучасного телебачення. Поширення інфотейнменту в культурному просторі як нового формату телевізійного контенту.

Основні поняття/ключові слова: науковий дискурс, телебачення, інфотейнмент, культурний продукт, програма, культурологічні методи, медійний простір.

Рекомендована література: 3, 10.

Допоміжна: 1.

Тема 7. Формування суспільної думки засобами телебачення: історико-культурний аспект

Феномен суспільної думки в контексті гуманітарного знання. Формування суспільної думки сучасними засобами масової інформації (телебачення) як актуальна проблема сучасної культурологічної науки. Виявлення сутності та особливостей формування суспільної думки як соціокультурного феномена. Використання культурологічних підходів у здійсненні порівняльного аналізу телевізійних програм крізь призму впливу на суспільну думку України, країн Західної та Східної Європи, США. Застосування культурологічних методів задля з'ясування загальних закономірностей впливу засобів масової інформації (телебачення), на суспільну свідомість та визначення специфічних комунікативних технологій впливу на суспільну думку.

Основні поняття/ключові слова: суспільна думка, науковий дискурс, телебачення, програма, культурологічні методи, медійний простір, культурологія.

Рекомендована література: 2, 3, 8, 9.

Допоміжна: 2.

Тема 8.

Реаліті-шоу на телебаченні: культурно-мистецький феномен

Реаліті-шоу як формотворчий елемент постмодерних і метамодерних культурних процесів, аудіовізуальна форма відображення дійсності. Культурологічні аспекти творення реаліті-шоу як репрезентанта та споживача різноманітної тематики, відображення трендів, скерованих на різні соціальні, гендерні суспільні групи. Застосування культурологічних підходів до вивчення феномена виникнення реаліті-шоу. Культурологічні розвідки щодо формування нового контенту в аудіовізуальній культурі та розповсюдження власного культурного коду у світовому просторі.

Основні поняття/ключові слова: реаліті-шоу, науковий дискурс, телебачення, програма, культурологічні методи, медійний простір, культурологія, культурний код.

Рекомендована література: 1,2,12.

Допоміжна: 1, 3, 4.

Завдання до семінарських занять

№	Завдання	Форма подання	Максимальна кількість балів
Тема 3	Проаналізувати дисертаційне дослідження І. Є. Победоносцевої «Телевізійний дискурс у культурному просторі постмодернізму» https://irbis-nbuv.gov.ua/aref/20081124049210 та підготувати усну доповідь, використовуючи культурологічні методи	Усна доповідь	15
Тема 4	Проаналізувати дисертаційні дослідження (за вибором здобувачів) та підготувати усну доповідь, використовуючи культурологічні методи: Н.І. Цімох «Трансформація жанрів телебачення України» https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=vrVGDvkAAAAJ&citation_for_view=vrVGDvkAAAAJ:W7OEmFMv1HYC , А.В. Зайцевої «Дитяче телебачення України: еволюція жанрів, форм, та змісту»	Усна доповідь	15
Тема 6	Проаналізувати дисертаційне дослідження К.В. Чорної «Інфотейнінг у телемистецтві України початку ХХ століття» http://nbuv.gov.ua/UJRN/apitphk_2013_31_29 та підготувати усну доповідь, використовуючи культурологічні методи	Усна доповідь	15
Тема 7	Проаналізувати дисертаційне дослідження Т.О. Кравченко «Телебачення як фактор формування громадської думки» та підготувати усну доповідь, використовуючи культурологічні методи	Усна доповідь	15
Тема 8	Проаналізувати дисертаційне дослідження В.В. Жукова «Реаліті-шоу в українському телевізійному просторі: культурологічний аспект творення» https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/specrada/specrada/Zhukov/disZhukov.pdf та підготувати усну доповідь, використовуючи культурологічні методи	Усна доповідь	15

Критерії оцінювання роботи на семінарському занятті:

Критерії	Кількість балів
<i>Виступи, участь в обговореннях на семінарських заняттях:</i>	
Повний виклад інформації Всебічна репрезентація матеріалу; демонстрація широкої ерудиції; багатоаспектне розкриття теми; володіння понятійним апаратом, логіка та чіткість формулювань; занурення у концептуальний контекст	16-20
Частково повний виклад інформації Недостатнє володіння матеріалом; обізнаність з проблемою, але наявність некоректних формулювань; обсяг знань виявляється недостатньо повним для всебічного розкриття теми; відсутність чіткості у володінні понятійним апаратом; відсутність уявлень про концептуальний контекст	9-15

Критерії	Кількість балів
Неповний виклад інформації Поверховість у володінні матеріалом; обмеженість знань, значна кількість неточностей у формулюваннях; відповіді відверто формалізовані і свідчать про незацікавлене ставлення до матеріалу; вкрай поверхнєве володіння понятійним апаратом; невміння концептуалізувати матеріал задля цілісної презентації завдання; відсутність знань, що дозволяють зануритися у концептуальний контекст; фактичне неволодіння допоміжною літературою	6-10
Мінімальний виклад інформації Практична відсутність знань; індиферентне ставлення до поставлених завдань; серйозні помилки у процесі презентації матеріалу, неволодіння понятійним апаратом, відсутність уявлень про концептуальний контекст	1-5

5. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: розповідь, лекція, пояснення, бесіда, дискусія.
- наочні методи: ілюстрація, демонстрація, спостереження.
- предметно-цільовий, інформативний, пізнавальний, аналітичний, діалогічний.

6. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Тема	Завдання	Форма подання	Максимальна кількість балів
1-8	Самостійне опрацювання рекомендованої літератури	Усна доповідь на семінарських заняттях	-

7. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Результати навчальної діяльності здобувачів оцінюються за 100-бальною шкалою. Оцінювання рівня знань здобувачів включає поточний і підсумковий контроль. Поточний контроль має на меті оцінити роботу здобувачів за всіма видами аудиторної та позааудиторної роботи і відображає поточні навчальні досягнення здобувачів в освоєнні програмного матеріалу дисципліни. Підсумковий (семестровий) контроль є інтегрованою оцінкою засвоєння знань здобувачів.

Поточний контроль: поточне оцінювання роботи здобувачів впродовж семестру проводиться за результатами виконання завдань до семінарських занять, під час виступів та участі в обговореннях.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді заліку (є результатом накопичення балів за поточний контроль).

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі 3 курс/5 семестр

Види робіт	К-сть одиниць	К-сть балів за одиницю	Макс. кількість балів
Усні доповіді, участь в обговореннях на семінарських заняттях	5	20	100
Загальна кількість балів			100

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82 – 89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	Достатній (конструктивно- варіативний)
74 – 81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	
64 – 73	D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	Середній (репродук- тивний)
60 – 63	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно- продуктивний)
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	

9. Рекомендована література

Основна

- Абрамов С. О. Українське телебачення: вчора, сьогодні, завтра [І. С. Чиж (заг. ред.)]. Київ : Дирекція ФВД, 2006. 648 с.
- Алфьорова З. І. Новітня онтологія телевізійного типу мислення. Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури, Акад. мистецтв України, Ін-т культурології. Харків, 2013. Вип. 41. С. 175–182. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Ku_2013_41_22

3. Бойченко М. І. Комунікативна парадигма дослідження культури. Українські культурологічні студії : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2018. № 1(2). С. 5–9. URL: <https://ucs.knu.ua/uk/article/view/2423>
Дротенко В. І. Кіномистецтво і телебачення : навч. посіб. Дрогобич : редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2012. 116 с.
4. Жуков В. В. Тренди уніфікації та оригінальності реаліті-шоу в культурному просторі України // Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. Харків, 2022. Вип. 78. С. 60–64. URL: <http://ku-khsac.in.ua/article/view/270797>
5. Погребняк Г. П. Кіно, телебачення і радіо в сценічному мистецтві: підручник. Київ: НАКККиМ, 2017. 392 с.
6. Сучасна культурологія: актуалізація теоретико-практичних вимірів : кол. монографія / Маріупол. держ. ун-т ; за заг. ред. Ю. С. Сабадаш. Київ : Ліра-К, 2019. 307 с. URL: https://lira-k.com.ua/preview/12604.pdf?srsId=AfmBOorMV6OUZfiJBbAlGsB3hmFF9qgf5CvnhnI_SUJTvJg4zhZ3rTvKc
7. Шейко В. М., Богущкий Ю. П. Формування основ культурології в добу цивілізаційної глобалізації (друга половина XIX - початок XXI ст.) : монографія. Київ : Генеза, 2005. 592 с. URL: http://resource.history.org.ua/publ/journal_2006_2_223
8. Шейко В. М., Богущкий Ю. П., Кушнарєнко Н. М. Наукова творчість у галузі культурології і мистецтвознавства : навч. посібник / Харків. держ. акад. культури, Ін-т культурології Нац. акад. мистецтв України. Харків : ХДАК, 2016. 329 с.
9. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. 7-ме вид., стер. Київ : Знання, 2011. 310 с. URL: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/07/SHeiko-V.M.-ta-inshi-Organizatsiya-ta-metodika-naukovo-doslidnitskovi-divalnosti.pdf>
10. Ятчук О. М., Кодацька Н. О. Телевізійна комунікація в контексті розвитку суспільства // Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. 2020. № 1. С. 68–73. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILA=&S21STR=drsk_2020_1_12
11. Янковський С. В. Соціокультурні світи за доби глобальних комунікацій : дис. на зд. ст. д-ра філософ. наук : 09.00.03 «Соціальна філософія та філософія історії» / Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка, Дніпров. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. Житомир, 2021. 487 с. URL: <https://uacademic.info/ua/document/0521U101835>

Допоміжна

1. Андрющенко М. Ю. Іміджеві імперативи українського телебачення : монографія. Київ : Щек, 2008. 216 с.
2. Гоян В. В. Типові та жанрові особливості інформаційної програми : навч. посіб. Київ : Дніпро, 2001. 154 с.
3. Машенко І. Г. Хроніка українського радіо і телебачення в контексті світового аудіовізуального процесу. Київ : Україна, 2005. 381 с.

4. Машенко І. Г. Термінологічний словник основних понять і виразів: телебачення, радіомовлення, кіно, відео, аудіо. Запоріжжя : Дике Поле, 2006. 512 с.

10. Інформаційні ресурси

1. <http://nv.knutkt.edu.ua/> [Науковий вісник КНУТКіТ імені І. К. Карпенка-Карого]
2. <http://audiovisual-art.knukim.edu.ua/> [Вісник КНУКІМ «Аудіовізуальне мистецтво»]
3. <http://www.nbuv.gov.ua/> [Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського]
4. <https://elib.nlu.org.ua/> [Електронна бібліотека «Культура України»]